

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ha a közlemény a lap szerkesztéséhez illető közlemény. Kéziratok levelék vissza nem adódnak. Bérmentetlen levelik csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy hóra 1 ft.

HIRDETÉSI DÍJ: Ha a hirdetés egy napra tart, az első sor 10 kr. — Másnapra 8 kr. — Három napra 6 kr. — Négy napra 5 kr. — Öt napra 4 kr. — Hat napra 3 kr. — Heti hirdetés 20 kr. — Hónapos hirdetés 60 kr. — Éves hirdetés 600 kr. — Hosszabb idejű hirdetésre külön megkötés.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Ha a kiadóknak az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a bérmentesek Hirdetéseik felvételnek helyben Zichermann II. közvetítési irodájában is.

A regalék megváltása.

(T.) A regalék megváltását a mint én tudom, maga a közvélemény maga a nagy-közönség, maga az ország sürgette, mert az nemcsak országos szükségesség hanem magának a kormánynak, se haszna se kára benne. Ha a kormány az effélé ügyeket kezébe veszi, a közönség érdekébe teszi, mely közönség hangosan sürgeti, követeli az intézkedést. Tagadhatatlan is, hogy a regalé jognál, valami bosszantóbb alig volt és alig van az ég alatt. Régente lehetett az másképpen de ma már úgy tűnik fel mint egy a közép-korból fennmaradt betegség, az mely emberiség elcsigázására és csenevészítésére van hivatva. Mert ha meggondoljuk, hogy majd minden férfi iszik szeszes italt, s hogy annak a szeszes italnak, a regalé jog, a szabad árusítás tilalma miatt egyrésze méreg, s azt a mérget kell fogyasztanunk egy oly országban hol néha verembe töltik a bort, mert se vevő se edény: hát az bizony kimondhatatlanul bosszantó.

Hiszen Magyarország arról híres, hogy vendéglőiben korcsmáiban, nem lehet jó bort kapni. A külföldi ember csakis a külföldön ismerheti meg a jó magyar bort, mert Magyarországon ha csak a termelőtől nem, vendéglőben ugyan nem kap jójt. Hiszen botrány azt még csak olvasni is, hogy Magyarországon gyártott bort is mérnek. Ott ahol jó termés idejében 2 forint egy akó; a vendéglőkben 25—30 krajczár annak a bornak literje, melynek hektoliterjét 12 forintjával veszik. A termelő alig veszi hasznát termésének mert azt a regalé emészti meg. A fogyasztó kétszeresen fizeti a paucot, a regalé miatt, és mert csakis nyercszkedők által méretik, hát nem lehet jó bort kapni, a regalé miatt.

Igy vagyunk a szeszszel is, kivált pedig mezővárosokban vagy falukon, hol s ez szeszes italt inni majdnem egy a betegség. Kiseb helyeken a regalé bérlek vagy büzös, vagy ecetes vagy nyúlós, vagy ólom-cukros sat. bort méretnek, hogy mikor az ember issza nem tudja mit iszik, csak mikor fejfájást, émelygést vagy gyomor fájást kapott tőle, akkor tudja, hogy mérget ivott.

Szóval a regaléjog, más szóval annyit tesz, hogy jog a közönség kínzására, elbetegesítésére; a bortermelőnek pedig a bor-elárulásában való megakadályozására. Van belőle haszna a regalé tulajdonosnak, de nem sok, hanem a regalé bérlek azok megszoktak gazdagodni.

Van pedig egy lap Magyarországon, mely az ő hazafiságával is épen úgy tuzoz, mint mindennel, de a melynek igen sok tekintetben magafelé hajlik a keze. Ez a lap megérezvén, hogy a nagy közönségnek egy bizonyos része nagyon szereti olvasni ha a zsidót szidják, hát gondolá magában: mi könnyebb annál. És szidja a zsidót, mert kifizeti magát. De, hogy ez a lap, mely oly nagyszájú ellensége a zsidóknak, hogy miért oly hősvédője a regaléknak, melynek leginkább a zsidó veszi hasznát! azt nem lehet megérteni. Szidja a zsidót, mert ez a zsidás prenumeráns hoz neki, hanem másképpen meg a zsidó kezére akarja játszani, mert ellene van a regalé jog megváltásának. Ő ugyan azt mondja, hogy azon birtokos osztály érdekében ellenzi a regalé jog megváltását, a mely birtokos osztály arra a regalé jövedelmre rá van szorulva, — holott, mernék fogadni, hogy kisebb gondja is nagyobb neki annál, hanem ellenzi a megváltást azért, mert mindent ellenez ő, a mit a kormány cselekszik vala.

Mintha bizony a regalé jog ingyen akarnák elvenni a tulajdonosoktól. Avagy a tulajdonosok majd elfogják a váltás díjt költeni? Hát a bizony meglehet, de hogy azért az ország tutságára alatt álljanak, s a közönségnek egy ötvenedik, vagy századik, plane ezereedik részét képező ezen tulajdonosok érdekéért az egész ország sújtva legyen? — Hát az a szabadság, függetlenség és egyenlőség tanával nem illik össze s a mely lap mégis azt hirdeti, csak annyit árul el vele: hogy nagyszájú heneze-gésből tesz mindent, a mit hirdet azonban, azt át nem éri, azt a tant pedig, melynek káromkodó apostolává szegődött nem érti.

Megtámadja aztán a kormányt azokért a módzatokért is, melyeket a regaléjog megváltását illetően fogantatba akar venni. De hát miért nem támadná meg a kormányt ez a lap, melynek ez a kenyere! Most megtámadja, mert a kormánya regalé jogot azoképen szeretné megváltani, hogy az állam terhei a váltás összeggel ne szaporodjanak, míg ha a kormány egy intézvé, hogy a váltásdíj az állam terheül rovassék fel, akkor meg az újabb adósság esinálásért támadná meg. Szóval vannak lapok: melyek léteznek, hogy veszekedjenek, kötekedjenek, hecceljenek, káromkodjanak, gáncoskodjanak és lábatlantkodjanak s ezért megfizetessék magukat a gyengébbekkel és meggyalóltassék magokat az értelmiséggel. Ir-

nak szemetet a szemétnak, de maholnap már oda jutunk, hogy tisztességes ember, bár mely párthoz tartozzék is az, de nem fogja kézbe venni.

— Kállay utazása Boszniában az ottani lakosság részéről nagy rokonszenvvel fogadtatik. — Bosnya-Brodból érkezett táviratunk következőket jelent ez utazásról: Kállay közös pénzügyminiszter hétfőn este ide érkezett és rögtön folytatta útját. A vonatott Vinkovcseban már nagy-tömeg várta. Magyar Brodban a kivilágított és koszoruzott pályaudvarban összegyűlt a lakosság egy része. A hatóság elén a polgármester szerb beszéddel üdvözölte a minisztert, kiváltképen ajánlvá figyelmebe városuknak Boszniával való kereskedelmi Kállay szerbül felelt. Bosnya-Brodban Stransky altábornak üdvözölte a miniszter. Politikai nyilatkozat nem volt.

— A kereskedelm miniszterium — mint a „B. C.” értesül — az ősi ülesszak folyamában a kereskedelmi és iparkamarák ügyében törvényjavaslatot szándékozik a képviselőház elé terjesztetni. E törvényjavaslattal a kereskedelmi s iparkamarák teljes reformja szándékolatik, a kamarák kerületek egysége új beosztása illetve szaporításával.

— A m. kir. pénzügyminiszter közzétette a pénzügyvizsgálati bizottságok, adó-felügyelőket és adóhivatalokat, hogy az egyetemlegesen bekebelezett maradvány és irtvány-földváltási tartozások felszámolása iránti kérésekkel — ha a maradvány föléért járó váltás-számgazdag egy a belsőség és a vele megmaradó külsőséget, mint a belsőséghez tartozott, de időközben eldaravolt külsőségeket is egyetemleges terhei, — nemcsak a felszámoló birtokosokat, hanem a felszámoló szolgáló valamennyi birtokosokat teljes jövedelmét kimutató birtokiv kivonatát terjeszték a hitelszám-vevősejhez.

Egyiptomi dolgok.

Az egyiptomi kérdés körül nőnek a zavarok. Lesseps egyetért s jó viszonyban áll Arabi pasciákkal és másfél hullakodásban el az angol és francia flotta parancsokaival. Cosrad francia tengernagy föl is panasolta Lesseps a francia kormányra s vizsont az utóbbi azzal fenyegette meg Seymurt, hogy 60,000 beduint zúdít az angolokra, ha rakonc-zatlankodnak a csatornán és megszegik a szabályokat.

Nem kevésbé élnek a surlódás a porta és Anglia között is. Ez utóbbi nem feledheti, hogy a szultán az egyiptomi zavarok kitörése után fölékorálta Arabit. Ebből azt a gyaant merítik az angolok, hogy most a porta, midőn kijelenti készséget az intervencióra, egy vesze-

delmes sakkhuzást akar tenni Anglia ellen, oly módon, hogy a török csapatok egyesülének Arabi hadaival. Anglia tehát azt követeli, hogy mielőtt a porta utnak indítja hadait, a szultán jelentse ki lázadónak Arabit, ezáltal dokumentálván, hogy nem dolgozik vagy nem akar egy kézre dolgozni a diktátorral.

Az angol lapok óvatossága még tovább megy. Csak abba egyeznek bele, hogy a szultán csekély számú katonát küldjön Egyiptomba és azok is angol vezénylet alá helyeztessenek. S hogy a szultán loyális magatartásra bírja, azzal ijesztgeti a „Times”, hogy Egyptom feletti angol protektorátusról beszél.

A konferentián rövidebb-hosszabb szünetek allanak be s még meg fognak nyulni a francia kormányválság miatt. De vannak egyetemlegesek is a konferentián. Igy Oroszország, mint Sz.-Pétervárról jelentik, vissza akar vonulni a konferentiából, minthogy Anglia, mit sem törődve a konferentiával, egyre megszállva tartja Egyiptomot.

A trieszti kiállítás megnyitása.

Trieszt, aug. 1. (Távirati tudósítás) Lajos Viktor főherceg Reuelt elnök beszéde után ma délelőtt tíz órakor a kiállítást megnyitotta. A magyar osztály bejáratánál lelkes eljenzés fogadta a főherceget; az eljenzés lecsendesülvén, Herrich üdvözölte, esetelvé a magyar ipar és közgazdaság fejlődést, kiemelte a kiállítás fontosságát. A főherceg erre magyarul válaszolt: örömet fejezte ki a hazai ipar fejlődése fölött, kívánja annak további virágzását. Azután részletesen végig nézte a magyar kiállítást. Köller fényképez, Schunda hangszerész, Posner, Ganz, Regenhardt, a Pozsonyi postógyár Thonet kiállításánál és a faparkkiállításnál hosszabban időzött.

E kiállításról érdekes tárczát írt az „Egyetértés” tegnapi számában Gelléri M. ó. r. melynek különösen a magyar osztályról szóló részét érdekesnek tartjuk átvenni mi is.

A főépület utolsó részében egyezer négyszög méter területen áll a magyar osztály. Habár az elrendezés még itt sem tejeztetett be egészen, s a munka lázas sietséggel folyik, már most látszik, hogy magyar osztályunk a kiállítás többi részeinek színvonalán áll, sőt alig volt még vegyes nemzetközi vagy országos kiállítás, melyen aránylag jolly minden irányban kielégítő minőségben és számottevő czikkkel jelentünk volna meg. Ezt elfogulatlanul be kell ismernünk. Az 1000 négyszög méter ter nagyon, sőt kissé túlságos tömött s ezuttal hozánk nem a paprika, szappan salangós dohányzacskókés más e fele speciálisokkal szerezelt, hanem oly iparcikkkel lépett versenyre, melyek nagyon alkalmasak arra, hogy iparunk haladásáról szerte kedvező véleményt keltesenek.

A kiállítási katalógusban, mely néhány nap múlva jelenik meg, dr. Herrich Károly, miniszter osztálytanácsos, a magyar központi bi-

ég... zöld borsó (széjjel fő... De Bonnicar ur fejébe vette, hogy nem ill az asztalhoz a kis pástétomok nélkül: dühös volt Sureaura és elhatározta, hogy maga megy utána nézni, vajlon mi lehet e hallatlan késedelemnek oka. A mint botjával mérgesen hadonázva kilépett az utcára, a szomszédok figyelmeztették: —

— Vigyázzon Bonnicar ur... azt beszélik, hogy a versaillesiak benyomultak Parisba.

De Bonnicar semmit sem akart hallani, még a puskaropogást sem, mely Neuilly felől hallatszott, meg a városháza előtt felállított ágyú vészlövetést sem, mely a városnegyed ablakait megrázkódtatta.

— Ej! ej! ez a Sureau... ez a Sureau!...

És a mint így magában beszélgetve gyorsan végighaladt az utcán, már oda képzelt a kirakat ablakablakait az apró csemege-tányérokkal.

A Lajos-Fülöp hidnál emelt torlasz véget vetett haragjának. A kövezettől megfosztott földön néhány marczona arcú kommun-harcos hevert a napon sütkezeve.

— Hova megy ön polgár? A polgár magyarzatot adott; de a kis pástétomokról szóló történet gyanút keltett, annyival inkább, mert Bonnicar vasárnapi kabátjában, arany foglalatu pápászemmel az orrán, egészen a vén reakzionarius benyomását tette.

— O kém, mondák a foederaltak, el kell küldeni Rigaulthoz.

Erre négy jóakaró férfi, kik nem hara-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A kis pástétomok.

— Daudet Alfonz beszélye —

Vasárnap reggel volt. Sureau ur, a Turenne utcai cukrasz inasát szólította elő: — Ime Bonnicar ur kis pástétomai... vidd el neki és jöjj vissza gyorsan... Ugy látszik, a versaillesiak benyomultak Parisba.

A cukrasz-inas, ki nem értett a politikához, a forró pástétomokat serpenyőbe rakta, a serpenyőt fehér asztalkendőbe takarta és az egészet ügyesen elhelyezve feje tetején, sietve megindult a Saint-Louis sziget felé, hol Bonnicar ur lakott. — Gyönyörű reggel volt, egyike ama verőfényes májusi napoknak, melyek után a gyümölcsárús loitok megtelnek orgonavirággal és csomóba kötött cseresznyével. Távolról puskaropogás hallatszott és az utcasarkon riadó futtak; de mindennek dacára a Marais, e régi városnegyed, megtartotta békés ábrázatát.

Mindenen meglátszott, hogy vasárnap van; az udvarokon játszó gyermekcsoportok, az ajtó előtt labdázó leányok és e kis fehér alak, mely az elhagyott utca közepén haladt, környezve a forró pástétomok illatától, mindez valami ártatlan, vasárnapi színt kölcsönzött a harszias reggelnek. — Az egész városnegyedből minden élet a Rivoli-czában látszott összontosulni. Itt ágyukat vontattak, torlaszokat

emltek; lépten-nyomon nemzetőr csapatokkal találkozott az ember. De a kis cukrasz-inas nem vesztette el fejét. E gyermekek hozzá vannak szokva, hogy a tolongásban és az utcai zsvajban járjanak. Ünnepnapokon, utjékor s husvét vasárnapján kell legtöbbit futkosniok; azért a forradalmak nem igen ejtik őket bámulatha.

Sziúte öröm volt nézni, hogyan furakodott a kis fehér vászoncipka a katona-fővegeken és szuronyokon keresztül ügyesen, kikerülve az összentűközést, majd gyorsabban haladva előre, majd ismét rakényszerített lassu-42-al, melyen meglátszott, hogy mennyire ohajtana futni. Mit törődött ő a csatával. Földolog volt ránevén, hogy a déli harangszóra Bonnicarhoz érjen s gyorsan zsebre rakja a kis borravalót, mely az előszoba asztalkáján reá várt.

Hirtelen roppant porfelleg támad: énekelve, futó lépésben vonulnak el a köztársaság árvái, csupa 12—15 éves fattyu, épp oly büszké hordva Chassepot-ját, veres övet s nagy csizmáját, mintha csak hushagyó kedden taposná a boulevardok sarát, papir-csákkal fején s rózsaszínű napernyő foszlányaiból készült zászlóval kezében.

Ezuttal a kis cukraszinas a nagy lökdésben csak ügyyel-bajjal volt képes fentartani az egyensúlyt. De hiszen ő annyit csusz-kált a jégen, hogy a kis pástétomok az ijedt-ség árán ezuttal is megmenekültek.

Szerencsétlenségre a menet, az ének, a veres övek, a bámáskodások, a kíváncsiság, fölébressztették a cukraszinasban a vágyat,

hogy egy darabon ily szép társaságban tegeye meg az utat. A nélkül, hogy észrevette volna, elhaladt a városháza, el a Saint-Louis sziget hídja mellett és most isten tudja, a porban hova sodorta őt ez az örült áradat.

Legalább is 25 év óta szokás a Bonnicar családnál, hogy vasárnap kis pástétomok jöttek az asztalra. Pontban déli tizenkét órakor, midőn az egész család — apraja, nagyja — egybegyűlt az ebédőben — erős és eles csengettyuhang hirdette az egész világnak: — Ah!... megerkezett a cukrasz!

Ekkor mozgásba jöttek a szekek: mosolygó gyermekek fészkelődtek a terített asztal körül és mind e boldog nyárspolgárok elhelyezkedtek az ezüstből készült melegítővel szemben, melyen szabályos gulába voltak rakva az apró pástétomok.

Ma a csengettyű nem szólalt meg. Bonnicar ur türelmetlenül tekintett a vén faliorára, mely fölött kitömött gem terpeszkedett és mely a mióta a háznál volt, még sohasem sietett, sohasem késett. A gyermekek az ablakon bámultak ki, lesve mikor fordul már be az utcasarkon a cukraszinas. A társalgásakadozóvá vált és az éhség, melyet a déli harangszó még érezhetőbbé tett, igen nagyok és igen szomorúnak tűntette fel az ebédőt, a régi ezüstnemű dacára, mely a habos vászon ábraszon ragyogott és dacára a patkó alakra összehajtogatott fehér asztalkendőnek, melyek köröskörül voltak rakva.

Az öreg szakácsné már több ízben bejött és urának fölébe sugdosott... peccseye meg-

Table with 2 columns: Price (ár) and Item (item). Includes items like 120.50, 102.50, 98.50, etc.

hígyj. de... kinek. Emil... árában.

ény. akos önkén... a bősör... 3017. ... Sára ne... frtra becsült... 05882. tk... etménye kö... hó 29-kén... n alól is el... -kát vagy... zül letenni... telei Bösör... bíróságnál... tetők. ... a kir. já... hatóságna

Konrád, aljárásbiró.

zottság elnöke Magyarország általános ipari, kereskedelmi és gazdasági képét nyújtja, a legújabb statisztikai adatok alapján. Az ország általános geográfiai ismertetése után, nagy gondot mutatja be a magyar gyógyfürdők és ásványvizek főbb helyeit; a klimatikus viszonyok, a magyar flóra és agyagképződés után a politikai beosztás, a népesség táblázatos ismertetése (nemzetiségek, kor vallás, család viszonyok, műveltség, anyanyelv, foglalkozás szerint) következik, majd a népesebb városok számaránya, a lakásvizonyok sat. vannak bemutatva. A háziállatok statisztikája után a mezőgazdasági fejezet a művelés minden ágát világos áttekintésben tünteti föl. A gabonafélék az állattenyésztés, a haltenyésztés, a selyemtenyésztés legújabb stádiuma, a borászat és gyümölcsstermelés, a központi mintapince, a bányászat, a kohók, huták fém- és ásványtermelés, az ipar minden ága a legújabb ipartelemek, az újabb iparoktatási intézmények, tanműhelyek, mezőgazdasági iskolák, a kereskedelmi szakoktatás a hitelintézetek, Fiume tengeri forgalma és tengerészeti viszonyai vannak igen alaposan ismertetve, végül az újabb ipartelemeknek nyújtandó állami kedvezményekről szóló törvény egész terjedelmében van bemutatva (a mi tekintettel arra hogy a könyv csak idegen ember kezében fordul meg — jó gondolat) és az e törvény alapján a kezdeményeket igénybevevő ipartelemek felsorolva, általában mintegy 80 lapra terjedő ismertetés nagyobb körvonalokban népességi, kulturális és tanulási viszonyainkról kedvező képet nyújt, igazolja, hogy hazánk a pekulatális törekvéseiben részt vesz, s hogy a haladás útján évről évre nagyobb tért hódít, hogy a gazdasági rendnek javítása, az iparfejlesztés előmozdítására, fokozatosan nevezetesen intézményeket létesít, szóval, hogy a gazdasági rendszer modern követelményeinek megfelelőleg minden tekintetben a kulturallam színvonalára fölé minél jobban törekszünk.

A mi a magyar kiállításokat illeti, habár minden osztály s lehetőleg minden kiállító alapos ismertetésére lesz még elég idő és tér, röviden megemlítjük, hogy csoportonként a következők érdemelnék kiváló figyelmet:

A bányászat és kohászatban az állami bányászaton kívül Fischer József és fia pozsonyi palánányája, a magyar aszfaltársaság kintű, versenyképes készítményei, Kachelmann és fia kőfűrőgépe, a nagy számban megjelent ásványvizek; mezőgazdasági terményekben: a miniszterium (kender), Chotek Ottó és Rudolf grófok, Czeli Frigyes, Fischl testvérek, Fuchs Miksa, Hirsch József, Karmán József, Kaufmann Lászlár, Latzkó László, Rosenthal neje, Schossbergerek, Tarnóczy Gusztáv, Beimel és Herz, gróf Szechenyi Tivadar, Bezerédi Pál gyönyörű selyemipari és selyemtenyészési csoportja, Wolfner József gyapjúja. A gépek közül: a miniszterium tervei a kender-termelés fejlesztéséről, Brogle József, Fehér Miklós, Gutjahr és Müller, Kühne, Leszik Miksa (Miskolc), Tarnóczy Gusztáv, Vidats István mezőgazdasági gépei, Wörner J. és Ganz malomfelszerelési és őrlőgépei. A budapesti malomgyűjtőmánya, több hazai nagy malom külön kiállítása és a borok csoportja, Prückler pezsgő stb., mely csoportok a legerősebbek és legkiválóbbak lesznek, még előleges ismertetésre sem igen szorulnak az otthonlevők szempontjából. Ezekben Magyarország főlénye biztosítva van. Elég változatos lesz a vegyeszeti cikkek csoportja is, melyben mintegy 40 kiállító gyűlt össze.

A fémpári csoportban Jungfer Gyula művészileg készült kovácsot vasmunkáinak szűk az egész kiállításban nem lesz. Arky Sándor, Kamermayer L., Márton Lajos (Pozsony) munkái is szépek; Kutassy Lámái, Tanczer András pápai kősei, Schember mérlegei, Knutzen fémarú és rászpályai, Kirner fegyverei, Knopp és Steiner roppant dúz választékú fém-czimeirei és czimtatáblái bizonyára díszíteni fogják a magyar osztályt és az egész kiállítást.

Az agyagipari csoportban Fischer Ignác és Zsolnay világhírű majolikái (Valis csoportjában) méltó felüntetést fognak itt is kelteni, Farkasházi Fischer Dező, Hütl Tivadar, a ko-

gudtak érte, hogy a torlaszt ott hagyhatják, puskatusával lökdöste előre a szegény, kétségbeesett Bonnicar.

Nem tudom aztán mi történt, de egy fél órával később valamennyien a rendes csapatok hatalmába voltak, és indulásra készen álltak a foglyok hosszú sorai közé, kik Versailles felé valának szállítandók. Bonnicar mind erősebben tiltakozott, botjával hadonászott és századszor elmondta történetét. Szerencsétlenségére ez a mese a kis pástetomokról oly képtelennek, oly hihetetlennek tetszett a nagy zavar közepette, hogy a tiszték csak nevettek.

— Jól van, jól öreg... Majd Versailles-ban igazolhatja magát.

Ez két sor vadász közt, megindult a menet a Champs-Élysées át, mely még fehér volt a lóporfellegetől.

III.
A foglyok ötével mentek, tömött, összeszorult sorokban. Hogy el ne szakadjának egymástól, kezszerítették őket, hogy karonfogva menjenek. E nagy embersorda, a mint poros országotuk előre haladt, úgy dübörgött mint a zivataros eső.

A szerencsétlen Bonnicar azt hitte, hogy almodik. Izzadva, nagyokat fuja, félelemtől és furdaságtól kimerülten kullogott a menet végén, két vén boszorkány közt, kiken megérezte a petroleum és a pálinka szaga; és a mint atkozásai közben folyton ismetelte a szavakat: „czukrasz, kis pástetomok”, környezete utóvégre azt hitte, hogy megőrült.

Tény, hogy a szegény ember tökéletesen elvesztette a fejét. Az ut emelkedésénél es lej-

lozsvári Fischer és a porcellán-edényei és festményei pedig a kiállítás legszebb tárgyai közé tartoznak. Figyelmet keltenek még a selmeczi-, körömözi- és ó-zólyomi-pipák, Sreiber úvegczikái, Prager tükörvelemezei, Hunwald (elesdi) öblös úvegei, és kivált Kratzmann híres úvegfestményei.

A butoriparban Feiwei vasbutorai, Harnisch, Thonet és Kohn kintű és nagyválasztékú hajtított butorai, Kutassy és Testori lámái, Frankl B., Chevallier Frères (Fiume), Kádás (Szatmár), König Izor, Steinbach Sándor butorai, Vágó ablakcsinórai, és többek közt a zay-ugróci műfaragó-iskola kintű műtaragványai, melyek újabb haladás látható jeleit mutatják, a kiállítás méltó tárgyai.

A textiliparban roppant fényvel mutatja be zápori Segenhardt Ferencz pozsonyi, losonci és késmárki gyárainak készítményeit és hóvédfelszerelési czikkeit, melyek gyönyörű szép és költséges (0.00 Ft) pavillonban nagy izléssel vannak csoportosítva. E csoport ismertetésére felsoroljuk meg a következő neveket: Adám és Eberling, Goldberger S. és fia, Peterly Zoltán (Kötszövő) Pozsony, Grosz és Weisz (kalapfelszerelés), Steinschneider J. (ágyfelszerelés), a szepesi vászonszövő, Baum kötszövő (Debreczen), a sepsi szt-györgyi vászongyár, Leichter és társa (kötsovő) Budapest, Sequens (posztó) P. Szt-György, Kálady nővérek (művirágok), Mechlovics (kalap), Szegfi István (dizsmagyar ruha), Fürsch A. ágyfelszerelés stb. Igen változatos a lábbeli és bőrpári csoport, melyből kiemelendők: Bernfeld Mór honvédbakkancsai, Hamerli Kubik és Lipinszky teljesen versenyképes keztyűi Lőrincz István és Temesváry M. czipói és csizmai Löwinger Károly bőrdíjrei, Margulies E. gépszíjai és bőrneműi, Wolfner József bőrciműi.

A kausuk ponyvákban Hirsch, Schottola Ernő dúz választékú cikkek érdemelnék felemelést; a papíriparból és rokonipar ágából kiemelkedik Posner csoportja, mely izlése válsztékával és gazdag tartalmával, valamint készítményeinek minőségével imponál, Müller testvérek tintái, G. G. G. Neumann, a peterdorfi papigár papírjai, a Deutsch-fele nyomda, a csanádi érseki nyomda, Magyar testvérek (Temesvár), de különösen a pesti könyvnyomda részvénytársaságának az izlés magas fokán álló rendkívül szép nyomtatványai.

A fényképezési csoportban fölülmuljuk Ausztriát. Köller kollekciójával egy csoport sem állja ki az összehasonlítást, mert oly művészi készítmények, melyeknek az ő fényképei és chromói, messze földön ritkítják párjokat; utána Kozmata az első, ki szinte minden tekintetben versenyez a bécsiakkal; igen csinosak még Mai és Társa, Streliczky, Zamboni (Fiume) és több vidéki fényképező készítményei.

Az aranyműves-csoportokban Spitzer Miksa ur ez alkalommal is roppant nagy buzgósgot fejtett ki és az ő fardatlan, odaadó működésének köszönhető e csoport szép sikere. Kiváló Reich, Eger testvérek, Grünstein, Kr. Egler, Stenger és Fleischmann aranyművesek díszítik e csoportot, s kivált a vörösvágási, dubniki gyönyörű opálók, melyek itt is méltó felüntetést fognak kelteni.

E csoporthoz közel áll a B. Máthe Domokosnak már otthon ismertett szép kollekciójája, Schunda W. J. általános ismert hangszerei, Stowasser J. hangszerei és több mechanikai készülék kiállításának többé kevésbé érdekes szekrénye.

A kiállítás legszebb tárgyai közé tartoznak végül Kóiber testvérek kocsiáruanyai, melyek szintén bátran versenyeznek a kiállításban megjelent bármely más kocsiáru készítményeivel.

A magyar osztály főrendezője dr. Herich Károly pihenés nem ismerő fardozást és munkálkodást, osztaltan elismerés illeti; mellette a mű insecenirozás körül nagy érdemeket s ezretek dr. Wagner László és főleg Lichstein Zsigmond ur, a budapesti keresk és iparkamara irodaigazgatója, miut a magyar osztály installateurje.

tőnel nem látta e ott elől a porfellegben feltűnni Sureau kis inasának fehér kőnyét és sapkáját? Még pedig legalább is tisztzer!

Végre alkonyatkor elérték Versaillest; és a mint a tömeg meglátta ezt az öreg, szemüveges, csupasz nyaku, poros, csókonyos nyárs-polgárt, egyhangulag abban állapodott meg, hogy arca elárulja a nagy gonosztevőt. Azt mondták:

— Ez Pyat Félix. Nem! ez Delecluze!

A kíséretet képező vadászok alig bírták őt sértetlenül az Orangerie udvaráig eljuttatni. Itt azután a szegény csapatnak meg volt engedve, hogy felszökjen a földre heveredjen, kifújassa magát. Némelyek elaludtak, mások káromkodtak, ismét mások prűszköltek, ismét sirtak; Bonnicar nem aludt, nem sirt. Oda ült egy lépcsőre és fejét tenyerébe hajtva, felheltan az éhségtől, a szegénytől, a fardaságtól, visszagondolt e szerencsétlen napra, otthonról való távozására, aggodó családjára, a terítékre mely estig hiába várja őt, azután a megaláztatásra, a bántalmakra. És mindezt egy pontatlan czukrasz okozta!

— Bonnicar ur, ime itt vannak kis pástetomai!... hangzott most hirtelen mellette. A jó ember, a mint föltekintett, ugyancsak elbámult, hogy maga előtt látja Sureau kis inasát, kit a köztársaság árvaival együtt elcsiptek, és a ki most fehér kőnyéje alól elöttevett pástetomos serpenyőjét és oda tartotta Bonnicar elé. Így történt, hogy Bonnicar ur a lazadás és elfogatás dacára e vasárnapon is, úgy mint máskor, meglátsa kis pástetomait.

Rémhírek a hírlapokban.

A hírgyártás és a sensatiós hírek után való hajhászás a sajtó bizonyos részében nagyon divatos. A gsefeles ezen módja, mely nálunk is mindjobban terjed, szóba került a napokban az angol képviselőházban, a hol Dawney parlamenti tag interpellálta a kormányt, előadván, hogy egy „Evening Standard” nevű újság költött híreket között az angol csapatok veszteségéről. Kérdezte tehát, mily intézkedéseket szándékozik tenni a kormány a sajtónak ily kihágásai ellen.

Erre fölállt Sir Harcourt miniszter s a következőket mondá:

A kormányának nagyon sok föladata van ugyan, de azt még sem lehet kívánni tőle, hogy vizsgálgassa, vajjon az újságok nem közölnek-e valótlanságokat (Derütség.) A dolog úgy áll, hogy igen sokan azt hiszik, mikép mindaz, a mit a lapokban olvasnak, szükségképp igaz. En ugyan ellenkezőt tapasztaltam. (Derütség.) Az efféle hírlapiradom inkább a fictiót, mint a historia keretébe tartozik. Azt írják, hogy megvegyék s nem, hogy elhagyják (nagy derütség) s ha a közönség ezt megertené, az orvoslás is kezei közt lenne. A meddig azonban csak a sensatiós és kigondolt hírek után vágyódik, addig az az i odalom boldogulni fog. Ha majd a kereslet, mint más iparágban megszűnik, megszűnik az is. Az egyetlen gyakorlati szer az lenne, hogy ne uladjonitsunk mindennek hivatalos értelem, s hogy a közönség, ha az utazók kiabálva kinalgatják a külön kiadásokat, ne vegye meg (derütség), ha pedig épeességel nem tud ellenállni, semmiestre ne adjon hitelt annak, a mit olvasott. (Általános helyeslés.)

Nem ilyen kellemes oldalról fogják föl a kérdést Németországban. Most ugyanis a hamis gyártásra vonatkozólag figyelmetlenést költözik a berlini lapok, mely szerint Németország hírlapok útján közzétett álhir, azon czélból, hogy bekladjé tiszteltetésben részeltet, büntető eselekményt képez, miután az ily eselekmény a birodalmi btkv. 263. §-ába (jog talan uton való vagyonserzés) ütközik. Legújabbban Kasselben egy fiatal embert, ki a helyi lapban hamis híreket közölt és azokért tiszteltetésben részelt, a törvényszék három napi börtönrre ítelt. Az államügysz 10 napot hozott javaslatba.

A tiszai eszlári blünyg.

A „Pesti Napló” az elővizsgálatok befejezése alkalmából külön tudósítót küldött le Nyíregyházára, hogy ott az előnyomozás részleteiről szerezzen tudomást. A tudósító eljárt tisztben s tegnap a „P. N.”-nak alkalma volt valóban nagyérdemű tudósítást hozhatni.

Ebből átveszük azt a részt, mely Schwarz Salamonnól szól, ki azzal terheltek, hogy a metszést ő eszközölte Solymossy Eszter nyakán. Schwarz többeszi kihallgatása alkalmával állhatatosan megmaradt a terhére rótt tény tagadása mellett s midőn a vizsgálóbíró által figyelmetlenül a kézzel fogható valótlanosságok, melyeket saját igazolása czéljából előadott, oly újabb mentésekkel állott elő, melyeket saját társai czáfoltak meg. Schwarz Salamonnól az elővizsgálat befejezése előtt czellájából azt üzentete a vizsgálóbíróknak, hogy megunta a tagadást és nem akarja tovább, hogy valótlan vallomásokat vessenek mindig szemére s azért ösztönén el akarja mondani, hogy történt Solymossy Eszter megölése. Erről a törvényszék előbb is értesítetvén, Schwarz Salamonn az utóbbinak hivatalos szobájába kísértetett s ott az elnök, egy törvényszéki bíró és az ügyész jelenlétében hallgatottat ki a vizsgálóbíró által.

E kihallgatásról jegyzőkönyv vétett fel, melynek tartalma lényegileg a következő: Schwarz Salamonn előadja, hogy Solymossy Esztert ő ölte meg. A dolog, elbeszélése szerint akkor történt, hogy Solymossy Esztert ápril elején, déli 11 és 12 óra között a tiszai eszlári zsinagóga körül látta ácsorgogni, a hol ő maga is járkált. A leány, a mint meglátta őt, csufolni kezdé.

— Miként csufolt? ezzen kérdés inteztetett Schwarz Salamonnhoz.

— Ugy, a hogy a zsidókat csufolni szokás, kinevetett, — válaszolt Schwarz. A mint én ezt láttam, — folytatá, — beteges ember létemre haragba jöttem és egyet ütöttem fejére, mire a leány összerogyott.

Meg kell itt jegyeznem, hogy Schwarz Salamonn gyenge, vézna emberke s kezei oly kicsinyek, hogy az ember azt hinné, hogy kis leány kezei. E mellett karjai véznák és szemmel láthatólag gyengék.

Az első pillanában kétségtelen volt, hogy a vallomás, ily formában legalább, valószínűtlen, mert ily vézna és e mellett beteg ember, ily karokkal és kezekkel, ököllel nem képes senkit agyonütni.

Az elnök erre azon kérdést intézte Schwarz Salamonnhoz: mi történt azután, hogy a leány összerogyott?

— Azonnal meghalt, — volt a válasz.

Az elnök erre felhívta, hogy ha mar ennyit mondott, adja elő az esetet, a mint történt, részletesen, s különösen azt, hogy mit tett a hullával?

Schwarz Salamonn erre elmondá, hogy a mint látta, hogy a leány, kit csak meg akart fenyeíteni, meghalt, körülnézett s miután meggyőződött, hogy nincs senki közelében, a ki tettét észrevehette volna, ölebe fogta fel a leányt és a templom mögé vitte le a mezőre és ott a leány hulláját szeméttel és trágyával betakarta.

— És azután mit tett a hullával? ez volt a további kérdés.

— Vártam, míg sötét lesz; mikor besötétedett, kikaptam ismét a leányt és öle-

véve, elvittem a Tisza partjára és a vízbe dobtam.

Solymossy Eszter ruhái ekkor már a bíróság kezei között voltak, s ezekről konstatalva van, hogy száraz állapotban adták át a hullaszállító tulajdosoknak, sőt konstatalva van, hogy azok hosszabb ideig vízben nem lehettek és az is képzeltetelen, hogy a Schwarz által állítólag bedobott hulla rögtön és pedig úgy fogatott volna ki, hogy arról sem Schwarz sem tágab körben a közönség ne értesült volna, és hogy a rubák a vízből kifogott hulláról lehuztattak s külön elvették volna, hogy azután ismét az áhullán szerepeljenek. Schwarz ugyanis határozottan azt állítja, hogy nem tudja, mi lett a hullával, miután ő azt ruhásként a Tiszába dobta.

Ezen körülmény, de az is, hogy a beteg Schwarz Salamonn testi ereje nem olyan, hogy képes lehetett a 14 éves leányt ölni, a meglehetősen messze eső Tiszába vinni, s más, ként is valószínűtlen, hogy ezen tényes nappal delben történt agyonütést és a hulla elvételét legalább a zsinagógához tartozók ne látták volna, arra i ditotta az elnököt s egyáltalában a bíróság tagjait, hogy ezen egész vallomás valószínűtlenségét feltűntessék és Schwarzczal megértessék, hogy ha a leány csakugyan ösfoztotta meg életétől, akkor ennek s a meglekőrtülményeknek is valószínűleg másképp kellett történnök.

Erre Schwarz azt felelte, hogy különben sem igaz az egész dolog, a mit elmondott; ő azt csak azért mondta, mert ez által — maga beteges ember lévén, ki nem sokat tud a bíróság sával s tudja, hogy különben is rövid idő múlva meg fog halmi, fogva levő társain akart segíteni. Minthogy azonban meggyőződött, hogy e kísérlete nem sikerül, vizszavonja mindazt, a mit mondott.

A tudósító közleményét a következő szavakkal fejezte be:

Ami kétségtelen ezekből, hogy az álhulla csempezése, felöltöztetése és szabadon bocsátatásának, valamint feltalálásának ténye és a gyilkosság között az okozatos kapcsolat már az elővizsgálat alatt helyreállítottot, miké folytán e tények határozottan kriminalisztikus alakot öltenek s a gyilkosság büntényes palostolásaként jelentkeznek. Magától értetődik, hogy a vizsgálat mindez adatokat mosdosíthatja, s ki zárközhatnek el az elől, hogy az emberi gyarlóság és tévedés mind ez adatok konstatalásában is szerepet játszhatott. Az igazság kiderítése a bíróság feladatát kepezi.

Napi hírek.

— Az augusztus 2-iki debreczeni csatáévnápját kegyelettel ünnepelelt meg ma a városunkban, mint az évenként megszenteles szokása Debreczen város lakosságának. A mozgalom elén szokás szerint most is a tanulmányosság állt, de résztvettek abban a polgárság minden osztályából igen számosan. A tekintélyes roppant nagy csoport a túzóltok zenekarával indult ki az elesett hősk srijaihoz. Az 1848-iki egyenruhás honvédek egyenruhás tűzóltók s a dalárda piroszpántlikás tagjai emelték az ünnepelel díszet, melynek lefolyásáról azonban lapunk bezárta miatt csak holnap számunkba tudósíthatjuk részleteiből olvasóinkat.

— Műkedvelői előadás. A helybeli Frőbe gyermekkert javára tartandó műkedvelői előadás rendezője Foltényi Vilmos ur lesz. Harminc felvonásos vígjáték szerepei már ki vannak osztva, és pedig: „A szerelmes levél”, „ben részt vesznek: Hegedűs István, Lórákó Gyula, Udvarhelyi Károly, Hegedűs József urak; a női szerepeket pedig Varga Ella, Vojnovits Ilonka és Balogh Ilona urhölgyek voltak szívesek elvállalni. „Az elkényeztetett férfi” szereplő Fráter Erzsike urhölgy és Ferenczy Lajos ur lesznek. „A vároteremben” című Hegedűs Sándor, Hegedűs József urak és Drago tá Sándorné játszáik.

— A debreczeni orsz. dalárnappelel. A orsz. magyar dalárnyestűel elnöksége meglehetősen hazai vasúti és hajózási társaságokból, hogy a Debreczenben megtartandó dalárnyestűre felárú menet-jöveket jegyeket engedélyezzen és pedig úgy, hogy a kedvezmény augusztus hó 13-tól ugyanazon hó 25-éig terjedjék. E kedvezményben csak az azok fognak részesülni, akik az egyesületi meghívókat felmutatják képekkel összesen körülbelül 700—800 kedvezményjegy fog igénybe vétetni. A dalárnyestűlet felhívja mindama tagyeleiteit, melyek versenyen szabadon választott műdarabban öhajtanak részt venni, hogy a választott műczimét, szerzőjét és a költemény szövegét titkár hivatalhoz bekladják. A rendező bizottság elhatározta, hogy az ünnepelel alkalmával Karczag és Szabolcsi szerkesztésében díszkiállítású hivatalos emléklapokat fog kiadni, melyek az ünnepelelesség alatt, 6 napon minden nap reggel fognak megjelenni.

— Száz éves asszony halt meg a napokban Andamban. A nő Bierenthal lelkézővege. A minap a német császárthól kéziratot kapott, annak vizsonzással, hogy egy dőpítészre tekintélyesebb összeget küldött, s e alkalommal kifejezte jó kívánságait a császárnak. A császár az agg nőnek többi közt ezt írt: „... A száz éves asszony adománnyának híre igazán meghatótt s nagy örömet okozott nekem, mert az efféle jobban szívehez szól mint sok más, s istenbe vetett bizalmonról tudnoskodik, honnan minden szarmazik. Főlkértem tehát önt, hogy tudassa az agg nővel, hogy e tesztilem engem illető jó kívánatairól, s a jártakbor czélra tett adományáról... A dóm legye-

látható köszöneteket a Mind met hazára á — Elitén — vendég — és szünet — bűnyögt — N. G. — v — jpos atest mé — hortón, S. c — res, a túzóltok — hortón 20 20 — ségek megterít — rakonzári — — Csele — fosztott zulufo — kán Madeira s — seg, leszámitva — meglehetősen — holnap érkezik — — „Ford — garo” irodalm — zol egy kisebb — zol egy írja, — je cocher” czi — mint az előbbi — len” aláírás al — hogy a fordító — sen magya-ul, — alá rejté nevék — — Kozs — Csikszeredáról — megye gyergy — meg, Leszámitva — ból áll, 2000-e — hold határral — helyzetben van — segeben, de mé — táraban sinesen — a maga és a k — vizet nagy k — esővízből fedez — getén, — s ha — sággal a szomsz — szállítani. Kut — tetek kísérlet — 20—25 ölnyre — a község kér — kerellemlen for — oda a kutnak — egy ahhoz értő — — Mars t — szati merész f — az derül ki, — hátra vannak t — Mars szomszéd — francia csillag — valamint monst — utóbb megjele — olasz csillagás — nem rég mila — bolygon egyene — ter hosszúsága — lített „Revue” — mely a Mars — M. Proctor ang — Marson lakó e — előtt nagy oku — munk, hisz a so — is nagy világes — — Millio — könnyebb, mint — valamiképpen k — mászni rá. A n — ber járt a föld — sgnál igazolva — (József) husz — leggzadagabb — egy 3 és egy 2 — 3 emeletes, a l — háza és azonki — megerte a mill — nagy vállalata — egy részét elve — lemdőfő adta — got akart elkö — sitottak. Ezutá — csekély maradé — ta, részint a — koldulásra adt — honnet már h — Arra a kérdésr — veszi igénybe — hogy: még ann — — Az örö — ság hosszú föl — hangsúlyozva, — hogy ezental a — s a vitás kérdé — róság döntőn. — Európá különböző — márkát költött — hogy földrészt — tönkre megy, s — suljon minden e — ság atakítására — Derby és Shaft — egyenisegek ta — zottságok vanna — ban, Belgium — Francia-és Or — társaságban, az — az Egyesült Ál — kétségkívül ren — kéztalan, mely — azt enekelte: — hó 25 en örök — Janku 105 éves — perczig eszmele — getett. Mig é — tekintet össze — kezében emese — pasztalatait. Az — volt ugyan, de — vissza bejárta — Persze, hogy na — kéit, mivel öreg

rtjára és a vízbe...
i ekkor már a bi...
s ezekről konst...
póthoz adattak a...
k, sőt konstata...
leig vízben nem le...
hogy a Schwarz...
la rögtön és pedig...
arról sem Schwarz...
zóság ne értesül...
viből kifogott bul...
tettek volna, hogy...
epeljenek. Schwarz...
álítja, hogy nem...
uán ő azt ruhás...
is, hogy a bete...
ereje nem olyan...
ves leányt ölben...
zében vinni, s más...
ezen fényes napp...
és a hulla elviele...
tartozók ne látrá...
köt a egyáltalán...
en egész vállom...
ék és Schwarz...
ányt csakugyan...
ernek s a mel...
lőszintűleg máské...
felelte, hogy kü...
og, a mit elmond...
mert ez által...
n, ki nem sokat...
gy különben is...
lmi, fogva levő...
hogy azonban meg...
nem sikerül, vis...
ndott.
ét a következő...
zék, hogy az...
és szabado...
eltalálásának tén...
okozatos kapcsola...
helyreállított, m...
közöttan kriminal...
nyilkosság bűntény...
eznek. Magától...
ez adatokat meg...
ek el az elől, ho...
edés mind ez ada...
zerepet játszhat...
írósg feladatát ké...

köszönjé mindazon kegyelmekért, me...
Mindenható a szűkebb és tagabb né...
házára áraszt.
— **Elítélt vereskedők.** A múlt hónap ki...
vendég u czai tüzesetnél a tüzoltókat tet...
és szóval bántalmazott, rakoncátlan embe...
bűnügyét ma tárgyalta a törvényszék.
G. — vereskedő ki egy kapával su...
tést mért egy önk. tüzoltó fejére 9 havi...
börtön, S. csizmadia fától, és V. fiakke...
a tüzoltók szidalmazása miatt 2-2 havi...
börtön 20 20 frt bírság és a rebtartási köl...
tségek megtérítésére lettek elítélve. Jó pelda...
a rakoncátlanokodónak.
— **Csetevőjé Londonban.** A trónjától meg...
szótt zulu fejedeleme angolai útjában e hó 28-...
kán Madeira szigetére érkezett. A fekete fel...
ség, leszámítva a tengeri ut kellemetlenségeit,
meglehetősen érzi magát a szigeten. Angliába
holnap érkezik.
— **Fordította ismeretlen.** A párisi „Fi...
irodalmi melléklete már másodszer kö...
zöl egy kisebb elbeszélést Jókaitól; vagy a...
mint ő írja, „Jokai Mohr”-tól, „Le maître et...
le cocher” cím alatt. A fordítás alatt most is...
mint az előbbi alkalommal, „Fordította ismeretle...
n” aláírás áll, mi arra enged következtetni,
hogy a fordító francia, ki nem tuván telje...
sen magya ul, e hibás orthographiájú szavak...
ala rejté nevét.
— **Közseg közel a szomjanhaláshoz.**
Csikszederáról írják lapunknak, hogy a Csik...
megye gyergyó szent-miklósi járásába tartozó
Gyergyó-Tekerőpaták község, mely 416 há...
ból áll, 2000-en felüli lélekszámmal s 17 000...
hold határral bír, azon rendkívül szerencselen
helyzetben van, hogy nemcsak magában a köz...
ségben, de még a község terjedelmes nagy ha...
tárában sincsen egyetlen kut sem. A lakosság...
a maga és a házi állatok számára szükséges...
vizet nagy keservesen a meggyűjtött hó-és...
esővízből fedezi, epen úgy mint Martinique sz...
igetén, — s ha ez elfogy a vizet nagy fárads...
sággal a szomszéd Gyergyó Szt.-Miklósból kell...
szállítani. Kutak ásásával már számtalanszor...
tettek kísérletet, de eredménytelenül, mert bár...
20—25 ölnyre leástak, viz nem fakadt. Most...
a község kérelmére a megye alispánja azon...
kérelemmel fordult a belügyminiszterhez, hogy...
oda a kuttak alkalmas hely kijelölése végett...
egy ahhoz értő szakferült küldjön ki.
— **Mars bolygó lakói.** Az újabb csillag...
szati merész feltevések világánál utóvégre...
az derül ki, hogy „Föld”ünk lakói nagyon...
hátra vannak technikai ügyesség dolgában —
Mars szomszédunk lakóival szemben. A híres...
francia csillagász, Flammarion, „Revue astro...
nomicque mensuelle” című közlönyében, a leg...
több megjelent számában, közli a nagyevű...
olasz csillagász Schiaparelli felfedezését, ki...
nem rég milánói obszervatóriumából a Mars...
bolygón egyenes irányban 1000—5000 kilomé...
ter hosszúságú csatornára bukkan. Sőt az em...
lített „Revue” közli ama csatorna rajzát is,
mely a Mars tengereit összeköti s a melyről...
M. Proctor angol csillagász azt védi, hogy a...
Marson lakó emberek műve. Ily nagyszerű ná...
előtt nagy okunk volna tisztelettel meghajol...
unk, hisz a sokkal rövidebb Suez-csatornát...
s nagy világsodának tartjuk.
— **Milliomosból koldus.** Mindenesetre...
könyebb, mint koldusból lenni milliomosnak,
valamiképpen könnyebb a fáról leenni, mint föl...
mászni rá. A napokban egy elzúllott öreg em...
ber járt a fővárosban az V. kerületi előjár...
ságnál igazolványért. Ez az ember (Dreiszigler...
József) husz év előtt egyike volt a fővár...
leggazdagabb embereinek. A Lipótvárosban...
egy 3 és egy 2 emeletes, a Terézvárosban két...
3 emeletes, a belvárosban egy 2 emeletes há...
háza és azonkívül egy nyaralója volt, vagyona...
megérte a milliót Körülbelül 15 év előtt több...
nagy vállalata meghusult, míattl vagyonának...
egy részét elveszté, míg a „Krach” a kegye...
lemdöfést adta meg neki. Ekkor öngyilkos...
agot akart elkövetni, melyet azonban meg...
híttak. Ezután elkeseredésében vagyonának...
csekély maradvékát részint elitta és elkárt...
ta, részint a kis lutrin elvesztette. Ekkor a...
koldulása adta magát és a vidékre ment...
honnet már három ízben visszatolonozották.
Arra a kérdésre, hogy miért nem vette, vagy...
veszi igénybe a szegények házá azt felelte,
hogy: még annyira nem süllyedt.
— **Az örök béke** Londonból egy bizott...
ság hosszú főlhívatást küldött szét a világba,
hangsúlyozva, hogy működése oda irányul,
hogy ezentul a háboru teljesen kikerültesse,
s a vitás kérdések fölött egy nemzetközi bí...
rórság döntsön. A körirat hangsúlyozza, hogy...
Európa különböző állami jelenleg 11/3 millió...
márkát költöttek évenként hadseregeikre, s...
hogy földrésznük ezáltal gazdaságilag telje...
sen tönkre megy, s hogy szabadakarat után egy...
süljön minden állam egy nemzetközi ítélőbíró...
ság adataitására. Angliában Westminster herceg,
Derby és Shaftsbury lordok és más kitűnő...
egyeniségek tagjai a bizottságnak; ilyen bi...
zottságok vannak már Olasz-és Spanyolorszá...
ban, Belgiumba Costa-Ricában, Svájcban,
Francia-és Oroszországban, az argentin köz...
társaságban, az argentin köztársaságban és...
az Egyesült Államokban. Az egyesüléés czéja...
készségkivil rendkívül szép, nemes, — de olyan...
széltalan, mely fölött már Arany Jánosunk is...
szé ekekte: „Hagyjátok a meddő vitát!”
— **Nagy életkor.** Lacznás községben jul...
ho 25 en örök nyugalomra kísérték Dopa...
Janku 105 éves földész. Az elhalt apó a vég...
percig eszméletnél volt és jókedvűen beszél...
gett. Meg ágyban fekvő nem volt, a nála...
stenként összegyűlt laktársainak csutorával...
kezeiben emelése 1777. évtől maig tett ta...
pasztalatait. Az atyuska közönséges földmívelő...
volt ugyan, de saját kimondása szerint össze...
vissza bejárta a világot egy nagy „urral.” —
Persze, hogy nagy ajatossággal hallgattak me...
beit, mivel öregségénél fogva már nem „földi

lánynek* tartották. Pálinka-kulacsca...
kezében halt meg.
— **Szerencsés siker** követi mindig és sokan mint...
életök megemlégeté dicserik a Baudt Richard-féle...
„svájci lapdacsok”-at, ha gyomor-, bél-, máj-és epe...
bajok folyóan származott dugultság, fölfúvadás, fejfa...
jas, szédülés és bágyadság ellen használatnak. Egy...
kísérlet, mely semmi körülmények közt sem árthat,
csakhamar bebizonyítja ezt. A Brandt-féle svájci lap...
dacsok kimerítő leírás kíséretében dobozoként, mely...
ből egy egy tonpra elég, 70 krért kapható helyben...
Dr. Rotschnek V. Emil és Vecsey Viktor úrak gyógyszer...
szertárában.
USARNOK.
A bőkezű hadsegéd.
(Epizód az amerikai polgárháborúból.)
Az amerikai polgárháboru alatt történt.
Ea az északi államok ügyeert harcoltam. A...
hadjárta vége tele mint százados és Sherwood...
tábornok hadsegéde szerepeltem. Bejártuk egy...
repülő hadosztályal Georgiát, elpusztítottunk...
néhány vasutat, felszabadítottunk négerket,
kiirtettünk néhány pénztárt, szóval minden...
lehető elkövetünk. — a „delvidéki lázadók”...
ellen.
Kimerülve, kifáradva jutottunk egy este...
Fayette ville él. Fullajtárjaink azzal az épp...
nem kedves hírel lepte meg, hogy azelett...
való napon egy delvidéki csapat teljesen „kiet...
a falut, nem hagyva egy csibét sem életben.
Mihoghy pedig elemezési kocsik nem járta...
velünk, katonáinknak alapos kílátatuk volt rá,
hogy éhesen fekszenek le.
Egy öreg néger, ki ott járt-kelt körülöt...
tem, oda szölet hozzám:
— Tom tudni szép kvártély massa...
tisztnek.
— Hol van?
— Wells konzulnál, ott fenn van a dom...
bon; sok barom, sok kukoricz, — sok szá...
lona.
— Hiszen ugy tudom, hogy mindent ki...
rabol ak?
— Nem, nem, Wells angol konzul Ienni...
katonák nem elvettek tőle emmi.
— Ah, tehát úgy vagunk! A pártütök...
nek bizony volt okuk Angliával barátságos...
lábba maradni. És csakugyan, miként egy tav...
csó által meggyőződést szereztem magamnak,
az angol lobogó ott ékeskedett a ház homlok...
zatán. Nos, mi északi állambeliek nem sokat...
tartottunk Britanniá haragjától; fel óra mulva...
a törzskar számára szállás volt berendezve;
Wells farmjában. Főnököm, két lovasszázaddal...
kémzenlén járt s csak éjjel szándékozott vis...
zartérni. Ilyenformán tehát sejtelve sem volt...
a jó vacsoráról, mely reá várt.
Végre visszatért és megelégedett mosoly...
lyal ugrott le lováról.
— Egy vasuti vonallal bántunk el, —
beszélé — a sivek már fel voltak szedve elő...
tük, a fiuk pedig néhány fatörzsöt raktak hát...
ul a vágányokra, s így aztán meg volt fogva...
Tehervonat volt. Most valamennyi vagon lán...
gal egy; mindössze néhány ládát hoztunk ma...
gunkkal, melyekben állítólag pénz van. Rögtön...
jelentést kapok, milyen gazdagok vagunk De...
micsoda pokoli zaj van odakünn?
— E villa tulajdonosnéje — magyarázza...
inasom mosolyogva huzza ábrázatát — egy pár...
tyukért és ludert csinál ilyen pogány lármat.
— Csak azért? Hiszen az öreg ugy ord...
dit, mintha kinpadra huznak. Vegyetek rá ba...
rátságosan a hallgatásra.
— Ezt a vén sárkányt? — szölet ismét...
inasom. Hiszen az imént seprnyellett akart...
nekünk jönni Azt mondta, hogy ő angol nő...
és az ő konzultási lobogóját tisztelőben kell...
tartani. — Férje, a konzul, New-Orleansba...
utazott.
A tábornok felém fordulva monda:
— Nincs kedvem a washingtoni kabinet...
részéről ilyen csekélység miatt megdorgál...
tatni; kísértse meg az öreg asszonyt pénzzel...
kibékíteni.
Ebben a pillanatban egy lovassági tiszt...
lépett be s jelentette, hogy a lada ban nem...
kevesebbet, mint négy millió dollár találtak,
csupa szép új delvidéki bankjegyekben; csak...
a kár, hogy árfolyamuk alacsony. Megjegy...
zendő, hogy az ilyen szákmányul pénzekből a...
tiszteknek és legényeknek bizonyos rész jár.
Négy millió! A tábornok velem vizsgálta...
meg e kincset; ekkor kivülről ismét behall...
szott a konzulné kiabálása. A tábornok bosz...
szankodva nyult egy telt ládába és egy nagy...
csomó pénzjegyet nyujtva felém, monda:
— Adjon ez asszonynak a mennyit akar...
hadd vacsorálja nyugodtan.
Az öreg asszonnyal lehetett tárgyalást...
folytatni. Igaz ugyan, hogy nagyon szemtelen...
volt s mikor az általa követelt aranyok helyett...
szecesszionista papírjegyeket kínáltak neki, ke...
rekszám 1000 dollár követelt, mivel e nyo...
morult fészekben is hallották már, hogy a pa...
pirpérez árfolyama nagyon csökkent. Nem so...
kát alkudoztam vele, mert a tábornok 100 dr...
ezrest-adott, ezek közül egy teljesen kielé...
tette az öreget, sőt még meg is ígerte, hogy...
almborral is megkínálja majd a tiszteket.
A tábornok jóváhagyta tettemet. Jól hozzá...
láttunk az evéshez-iváshoz. Wells konzulné...
most már nagyon civilizáltnak mutatta magát...
meg leányát is bemutatva, egy csinos fiatal...
missz, a kivel csakhamar beszédbe elegyedtém.
Igen jól mulattunk együtt s ő egy felóra mulva...
bizalmasan elmondta nekem, hogy filig szerel...
mes egy derek fiatal emberbe. A régi törté...
net: a leány szülei vagyonosak, a férfinak...
azonban csak kis farmja van. Más kifogás ninc...
személye ellen.
Az amabor kitanó volt s teljesen fölbe...
vitette véremet; bolond ötletem támadt. A tá...
bornoknak jó kedve volt; megkérdeztem, hogy...
körülbelül hány papírdollár esik nekem osz...
tályrészlül?

— Tartta meg a mi még megmaradt a...
százezer dollárból, — szölet ő nagyilekűen, —
különben is híreket vettem, hogy e dollárok...
legfőlebb 2 cent-ot érnek darabonként 100 he...
lyett; egy pár nap mulva talán már semmi...
értékük sem lesz.
Oda fordultam Wellsné asszonyhoz.
— Leánya kedvesének egy kerek ösz...
get akarok ajándékozni, hogy a misset nől...
vehesse, mily vagyont kíván ön tőle?
A hölgy rövid gondolkodás után ugy vé...
lekedek, hogy vejenek legalább 10000 dollár...
kell „érnie”, mint az amerikai mondják,
még pedig aranyban. En papírpénzt kínáltam;
ebből 80,000 dollárt kért. Legyen! Ameriká...
ban nem sokat czeremóniáznak az esküvővel,
rögtön el is küldte a bekebirőért, a ki a sz...
kásos díjért azonnal megjelent és összeadta...
miss Betsy Well-t a sietve előkerített tul...
oldog ifjával, Mr. Jim Jones-szel, a ki örö...
kös háljáráról biztosított s aztán boldog...
távozott el fiatal feleségével, ki pirulva nyuj...
telem csokra szép úde ajkait.
Másnap reggel már nyeregben ülünk,
mikor Wells konzul visszatért. Felesége elé...
tartotta az ezerdolláros bankjegyet aztán elbe...
szölte neki a történeteket.
Mr Wells olyan fehér lett mint a fal.
— Ezzel a papírral fizettek ki? Hiszen...
New-Orleansban most ezzel fel fütik a gé...
peket, mert Richmond be van már véve!
Nevette sarkantyuztuk meg lovainkat,
mert az öreg asszony megújt a seprőnyél után...
nyult és bizonyára elpáhol vele, ha még egy...
percig ott maradunk.
Hanem hát elvágattunk.
Közgazdaság.
A gabona üzletről.
A múlt héten beült esőzés azokban az...
északi és nyugoti államokban, a hol az aratás...
épen kezdetet vette, károkat okozott, míg el...
lenben nálunk több előnye, mint hátránya volt,
mivel a még folyamatban volt aratásnak csak...
kis területet okozhatott kárt, a mellett...
azonban a tengeri, burgonya és szőlő további...
fejlődésére igen jó hatást gyakorolt. Angol-,
Francia- és Delnemetszország termése minőség...
tekintetében kétségkívül szenvedett, a mivel a...
meunység tekintetében való veszteség is jár,
melyet azonban most meg meghatározni nem...
lehet.
Franciaországban emélfogva a becslé...
sekkel ismét alábbszálltak, s maguk az opti...
misták sem hiszik többé, hogy az aratás 115...
millió hektolitert fog eredményezni, s már...
csak 100 millióról beszélnek. Angolországban...
szintén elkezdik már hinni, hogy minden ter...
mény jelentékeoyen a közép eredményen alul...
fog maradni, s Németországban most minden...
az időjárástól függ, hogy a termés minőség...
tekintetében jó lesz-e.
E körülményeknek tulajdonítható, hogy a...
külföldi piacokon az árak emelkednek, s a...
belföldi árak is kissé kedvezőbbben befolyásol...
tattak. E körülmények szolgálhatnak alapul...
anak a reménynek is, hogy nagy gabona-és...
liszt kivitel lehet remélni, mely, habár szerény...
mértékben, már kezdetét is vette.
A budapesti gabonátörszédéről.
— aug. 1.
Buzában a kínálat még ma is elégtelen...
volt s a vásárlásban ugy az export, mint a...
malmok résztvettek. Az irányzat szilárd és...
emelkedő volt. Az adásvételi forgalom 15,000...
mm.-ra ment, körülbelül 10 krral magasabb...
árak mellett.
Legmagasabb ár volt 80.5 k. tiszavidéki...
új buzáért 10.75 frt, legkisebb ár pedig 77 k...
pestmegeyi buzáért 9.75 frt.
Eladott:
Buza: Tiszavidéki új 3000 mm-za 82...
k. 10.55, 300 mm. 82 k. 10.65, 100 mm. 82...
k. 10.65, 100 mm. 82 k. 10.55, 200 mm. 81.5...
k. 10.55, 100 mm. 82.5 k. 10.50, 200 mm. 81.5...
k. 10.50, 100 mm. 80.5 k. 10.50, 200 mm. 81.5...
k. 10.60, 100 mm. 81.5 k. 10.65, 200 mm. 81.5...
k. 10.65, 200 mm. 81 k. 10.50, 500 mm. 80.5...
k. 10.55, 500 mm. 80.5 k. 10.75, 100 mm. 80 k...
10.75, mind időre.
Pestmegeyi új 100 mm. 80.5 k. 10.30,
sárga, 100 mm. 80.5 k. 10.25, 100 mm. 80.5...
k. 10.75, 100 mm. 79 k. 10.75, 100 mm. 80...
k. 10.3, sárga, 1600 mm. 79 k. 10.60, 100...
mm. 78.5 k. 10.30, 100 mm. 77 k. 10.30, 200...
mm. 77 k. 9.75, úszógós, mind időre.
Fehérmegyei 2200 mm. 81 k. 10.65,
időre.
Felsőtiszavidéki 200 mm. 81.5 k. 10.15,
300 mm. 80 k. 10.15, készfűzetéssel.
Északmagyarországi új 100 mm. 80.5 k...
10.25, 100 mm. 80.5 k. 10.37 1/2, 300 mm...
79.5 k. 10.30, 200 mm. 79.5 mm. 10.30,
100 mm. 79.4 k. 10.17, 300 mm. 79.5 k. 10.—,
100 mm. 78 k. 10.—, 200 mm. 79 k. 10.—15,
100 mm. 78 k. 9.95, mind időre.
Egyéb gabonamezkből a hozatal cse...
kely, a forgalom változatlan volt, az árak nem...
változtak.
Eladott.
Árpa. 200 mm. 6.15 200 mm. 6.25, kész...
fűzetés-el.
Tengeri 500 mm. 7.75, készfűzetéssel.
Zab 200 mm. 7.—, készfűzetéssel.
Határidőzlet.
Határidők csekély forgalom mellett bá...
gyadtabbak s néhány krral olcsóbbak.
Hivatalosan jegyztetett:
Szokványbuza tavaszra 9.80—
9.85.
Szokványbuza őszre 9.50—
9.55.

Bánsági tengeri 1883. másu — ju...
niusra 5.83 — 587.
Szokványzab tavaszra 6.35—
6.38.
Szokványzab őszre 6.18—6.22.
Káposztarepcze aguszt.—szep...
14 1/8—14 1/8.
Kőbányai sertésüzlet.
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
— aug. 1.
Az uez csendes — Magyar fiatal ne...
héz 58 1/2—60 1/2 kr, közép 58—59 kr. Szedett...
nehéz 56 1/2—57 kr, közép 57—58 kr, könnyű...
57 kr. Romániai bakonyi nehéz 58—60 kr át...
meneti, közép 58—59 kr átmeneti. Eredeti...
nehéz 58 kr átmeneti. Szerbiai nehéz 60 1/2 kr...
átmeneti, közép 58—59 átmeneti.
— **A debreczeni ipar és kereskedelmi**
bank július havi kimutatása. Bevétel: pénz...
készlet június 30-ról 12741.14., kifizetett vált...
tók után 229181., kifizetett előlegek 9605.,
kifizetett kamatok 5183.23., szelvény eladás...
139.12., ércpézz 665 68., értékpapír 12437...
48., kamatozó betét 9848.19., folyó számla...
250583.47., előleg bélyegre 13.50., kötvény 20.,
ház jövedelem 263.50., jutalék 14.64., nyom...
tatvány 7., összesen 619292.95. Kiadás: 1881...
osztalékra 78., leszámított váltókra 214494.72.,
leszámított előlegekre 8250., fizetett kamatra...
899.15., szelvény vásárlás 904.77. ércpézz...
1851.85., értékpapír 1021.53., kamatozó betét...
visszafizetésre 49912.13., folyó számla 277512...
13., előleg bélyegre 25.90., tiszti fizetésre 683...
házjövdelem 2.50., üzleti költség 69.85, tőke...
visszafizetésre 30., adóra 599.23, régi osztal...
lékra 24.40., pénzkészlet augusztus 1-re 63233...
85., összesen: 619292.95. Debreczeni ipar- és...
kereskedelmi bank.
Piaczi árak július 25-én.
Egy métermáza ára:
Buza — — — — 9.40—9.20—9.00
Kétszeres — — — — 7.60—7.40—7.20
Rozs — — — — 6.20—6.10—6.00
Árpa — — — — 5.40—5.30—5.20
Zab — — — — 6.60—6.40—6.20
Tengeri — — — — 8.20—8.10—8.00
Köles — — — — 7.60—7.35—7.10
Köleskása — — — — — — — 1.30
1 zsák burgonya 50 kil — — — 1.00
100 kil. szalonna — — — 82 81 80 frt.
100 kil. hāj — — — — 82 81 80 frt.
— **Husarak** megállapítva s bejelentve...
1882. aug. 2-tól aug. 9-ig következők: **46 kr.**
Rác Györgynél Czegléd utca 2599. sz. a...
48 kr. Rác Györgynél Csapó-utca 10. Ró...
zsátér 6. sz. a. Minden többi bejelentett mé...
szárszekekben pedig **50 kr** Debreczen, 1882...
augusztus 1. Debreczen város kap...
tányi hivatala.
SIDOLI lovarda.
Holnap CSÜTÖRTÖK augusztus hó 3-án
utolsó bucsu előadás.
Hamupipőke
Renz után. — Előadva 90 gyermekkel. Jele...
netezve SIDOLI igazgató által.
Buceúszó! E városból távozásom al...
kalmával kedves kötelességemnek tartom Deb...
reczen városa n. e. közönségének ugy magam,
mint társaságom minden tagja nevében a sz...
vetszetéret és elismerő pártfogásért leg...
hálásabb köszönetemet nyilvánítani. Együttal...
n. e. hatóságoknak és a helybeli sajtónak is mély...
hálamot fejezem ki szives előzeteségükért,
melylyel irányunkban viseltetni kegyeskedtek.
Mídnő még ezen bucsuloadást kegyes pártfo...
gasukba ajánlanám, nagybecsű jóakaratkuba és...
szives emlekezétkübe ajánlom magamat, és azon...
reményvel távozom, hogy ha — mint remé...
lem — pár év lefolyása alatt a sors újra ide...
vezérel — újra érdemessé leendek a most el...
vezett kegyes pártfogásra.
Tisztelettel
SIDOLI TIVADOR, igazgató.
Kezdeté 7 órakor.
Felelős szerkesztő és kiadó laputalajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**
Első rangu egészségi és asztali-viz.
Lipóczi lithion-forrás
Salvator
vastartalom nélkül, gazdag term...
szénsavtartalommal,
borsavas Nátron szénsvavas Lithionban...
(0.12495 literként.)
Lipóczi forrás igazgatóság Eperjesen.
Kapható minden ásványvízkereskedés...
ben és a legtöbb gyógyszerárban.

